

V

MAJANDUSPROGNOOS 2005–2007

Maailmamajandus lähiaastatel

Maailmamajanduse kasvuväljavaated on aastatel 2005–2007 soodsad. Ehkki üleilmse kogutoodangu kasv aeglustub 2005.-2006. aastal ligikaudu 4%ni, vastab kasvutempo pikaajalisele keskmise tasemele. Hoolimata sellest, et mitme riigi keskpangad tõstsid 2005. aasta esimesel poolel korduvalt baasintresse, on nominaalsete ja reaalsete intressimäärade tase endiselt suhteliselt madal. Euroalal pole rahapoliitika rangemaks muutmine veel alanud, kuid turud ootavad baasintresside tõusu juba lähikuudel. Arenenud tööstusriikides väheneb 2006. aastal ka eelarvepoliitiline tugi majanduskasvule. Oodatavat majanduskasvu ohustab eelkõige nafta hind – selle püsimine kõrgel tasemel võib hakata pidurdama kogutoodangu kasvu. Rahvusvahelise Valuutafondi 2005. aasta sügisprognoosis¹ nimetati kasvu ohustavate teguritena ka säästmise ja investeerimise tasakaalustamatust regioonide lõikes ning suurenevat protektsionismi.

2006. aastal jääb majanduskasv peamistes majanduspiirkondades ebahütlaseks: USAs keskmisest kiiremaks, kuid euroalal ja Jaapanis aeglaseks. USAs aeglustub kogutoodangu kasv pikaajalise keskmise taseme suunas, mis on kooskõlas neutraalsema rahapoliitikaga. Kõrvuti kiire majanduskasvuga on süvenenud ka mitmed edasist arengut ohustavad riskid. Eratööstuse jätkusuutlikkust vähendab majapidamiste rekordiliselt madal säästumäär ning kasvav võlakooormus. Jooksevkonto puudujääk peaks tasakaalulisema majandusarengu huvides järgnevatel aastatel vähenema või stabiliseeruma.

2005. aasta teisel poolel kasvas ootus, et euroala majandusaktiivsus peatselt suureneb, kuigi struktuursete kitsaskohtade (eelkõige kõrgena püsiva tööpuuduse) taustal on mitmed prognoosikeskused kasvuväljavaateid varasemast madalamaks ümber hinnanud. Positiivsed tendentsid peegelduvad praegu eelkõige kaudsetes indikaatorites, mille põhjal ei saa täie kindlusega väita, et majanduskasv oleks euroalal kinnistunud. See, kas 2006.-2007. aastal saab rääkida majanduse ulatuslikumast elavnemisest, sõltub eelkõige sisenõudlusest; eelduseks on kapitalimahutuste ja eratööstuse kiirem kasv. Investeeringute kasvuks on olemas soodne keskkond finantstingimuste ja kõrge tulususe näol. Eratööstuse kasv kogub eeldatavalt hoogu aeglasemas tempos, sest tarbijate kindlustunne on endiselt madal ning ka tööhõivenäitajate tsükliline madalseis jätkub. Seetõttu pole 2006. aasta esimesel poolel oodata nõudluspoolsete inflatsioonisurve tugevnemist, kuigi ka euroalal avalduvad üha selgemalt nafta kallinemise mõjud.

Põhjamaades on majandusareng jätkuvalt kiirem kui euroalal – seda eelkõige sisenõudluse toel. Majandusaktiivsus kasvab järgmistel aastatel veelgi. Rootsisis on madalate intressimääradega kaasnenud eluasemega seotud kapitalimahutuste kasv, mis peaks 2006. aastal mõnevõrra aeglustuma. Ka Soome majanduskasv pöördub järgmisel aastal tagasi pikaajalise keskmise tasemele, millest jäädgi maha puidutööstuse töövaidlusest tuleneva tootmisveisaku tõttu.

¹ *World Economic Outlook*, september 2005. <http://www.imf.org/external/pubs/ft/weo/2005/02/index.htm>

Euroopa Liidu uute liikmesriikide majanduskasv püsib aastatel 2006–2007 laiapõhjaline. Tööhõive suurenemise eeldused nendes riikides on seotud Euroopa Liidu vanade liikmesriikide majanduste restruktureerimise raskustega. Erandiks on Balti riigid, kus tootmismahu kasv põhineb peamiselt kapitali ja täistootlikkuse suurenemisel.

Eesti majanduse väljavaated

Majanduskasv

Eesti viimaste aastate majanduskasv on olnud hoogne. Kuigi osaliselt on kiirem kasv saavutatud suureneva võlakoormuse arvelt, võib siiski tõdeda, et Eesti majanduse väljavaated on üsna positiivsed. Tootluse, majapidamiste sissetulekute ning ettevõtete kasumlikkuse kasv on siiani olnud kiire ning see trend jätkub ka lähiajal.

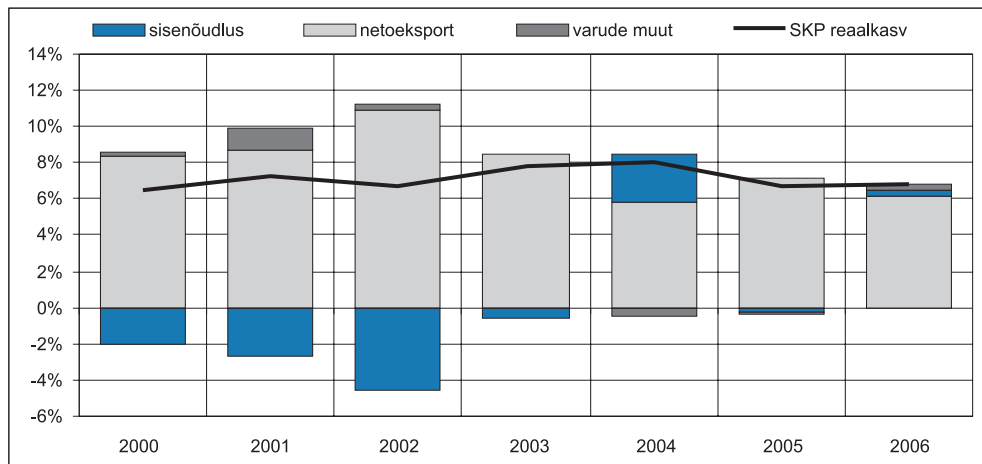
Eesti Panga sügisprognoosi kohaselt on 2005. aasta majanduskasv 8% ning 2006. ja 2007. aastal pisut vähem kui 7% (vt tabel 5.1). Nõudluse poolelt vaadatuna on Eesti majanduse kasvuperspektiivid praegu head – jätkuvalt kiire sissetulekute kasv, endiselt odav laenuressurss ja optimistlikud ootused loovad lähiajal aluse sisenõudluse kasvule. Teisalt tagab väliskeskonna väljavaadete järkjärguline paranemine ning hoogne väliskaubanduslik lõimumine piisava ekspordinõudluse kasvu.

Tabel 5.1. Majandusprognoos põhinäitajate lõikes

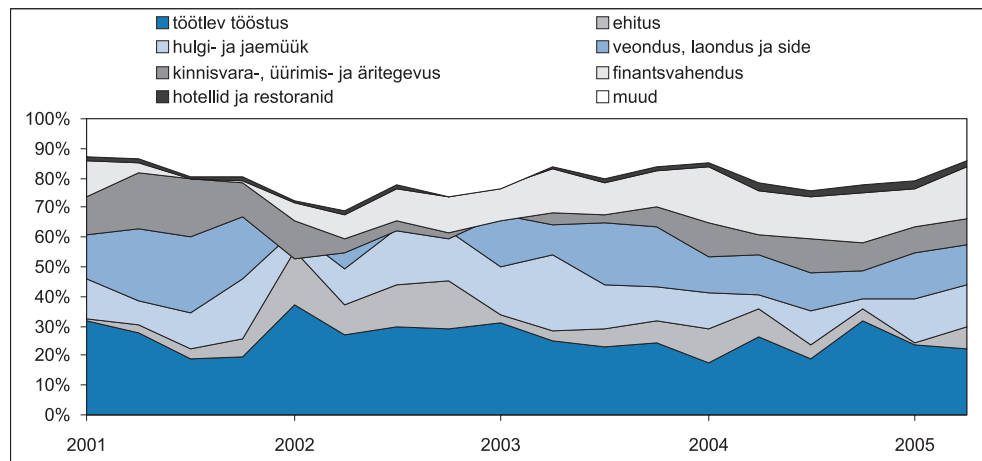
	2000	2001	2002	2003	2004	2005*	2006*	2007*	2004	2005	2006	2007
SKP (mld krooni)	92,94	104,46	116,92	127,33	141,49	160,15	176,46	195,08	2,3	7,9	9,5	12,8
SKP reaalkasv (%)	7,9	6,5	7,2	6,7	7,8	8,0	6,8	6,8	1,7	2,3	0,5	0,8
Ühtlustatud tarbija-hinnaindeksi (ÜTHI) kasv (%)	3,9	5,6	3,6	1,4	3,0	4,2	3,4	2,9	0,0	0,8	0,8	0,3
SKP deflaatori kasv (%)	5,4	5,6	4,4	2,2	3,1	4,7	3,2	3,5	-1,1	1,2	0,0	0,6
Jooksevkonto (% SKPst)	-5,3	-5,6	-10,2	-12,0	-12,5	-9,4	-8,5	-7,8	0,1	1,9	2,3	2,5
Võlgnevus välismaailma suhtes (jooksevkonto + kapitalikonto; % SKPst)	-5,0	-5,6	-9,9	-11,6	-11,8	-7,3	-6,6	-6,2	-0,2	1,8	2,2	2,4
Eratarbimise reaalkasv (%)	8,8	6,2	10,3	7,4	4,2	7,3	6,7	5,2	-1,9	2,5	-0,7	-1,3
Valitsussektori tarbimise reaalkasv (%)	1,0	1,6	6,2	5,9	6,9	6,9	7,6	7,1	1,7	1,3	7,1	4,9
Investeeringute reaalkasv (%)	14,3	13,0	17,2	8,5	6,0	8,4	5,6	6,1	-0,9	1,6	-0,9	0,3
Ekspordi reaalkasv (%)	28,4	-0,2	0,8	5,8	16,0	16,0	13,6	12,1	-0,2	6,9	4,2	2,1
Impordi reaalkasv (%)	28,1	2,1	3,8	10,6	14,6	11,3	12,8	10,9	0,8	5,1	4,3	1,5
Tööpuudus (%)	13,6	12,6	10,3	10,0	9,7	9,0	8,7	8,2	-0,1	-0,7	-0,9	-1,2
Hõivatute muut (%)	-1,2	0,9	1,4	1,5	0,2	1,4	1,0	0,4	0,1	1,2	0,7	-0,2
Lisandväärtuse kasv töötaja kohta (%)	9,1	5,5	5,8	5,1	7,6	6,5	5,7	6,4	1,6	1,0	-0,2	0,9
Reaalpalga kasv (%)	7,7	6,5	7,6	8,8	5,1	7,3	6,8	6,9	-0,9	3,8	2,1	1,7
Rahapakkumise nominaalkasv (%)	25,1	23,7	11,1	10,9	15,8	26,8	13,0	14,9				
Krediidi nominaalkasv (%)	22,1	24,4	26,1	27,7	31,8	38,1	29,8	23,3				
Välisvõlg (% SKPst)	54,4	55,5	60,1	68,7	81,2	90,3	97,0	99,6	-2,9	-0,2	3,7	3,9

* prognoos

2005. aastal kujuneb netoekspordi panus majanduskasvu positiivseks – seda ennekõike jõudsa ekspordikasvu toel. Eksport kasvab märkimisväärselt kiiremini kui import ning sise- ja välisnõudluse komponentide panused majanduskasvu on oluliselt teistsugused, kui viimasel viiel aastal harjumuspäraseks saanud (vt joonis 5.1). Tänu soodsale välisnõudlusele läheb ekspordile suunatud tegevusharudel lähiaastatel hästi, ent suletud (sh kinnisvara-) sektori roll majanduskasvus püsib samuti arvestatavalt suur. Oma kasvupanuse annavad ehitus-, kinnisvara-, jae- ja hulgikaubanduse sektor ning neid teenindav teenustesektor (nt finantsvahendus; vt joonis 5.2). Ootused soosivad kinnisvarasektori hea käekäigu jätkumist ning seega jääb suletud sektor ka lähiaastatel oluliseks kasvumootoriks.

Joonis 5.1. SKP reaalkasv ja selle komponendid (%)

Joonis 5.2. Tegevusalade osakaal SKP reaalkasvus (%)

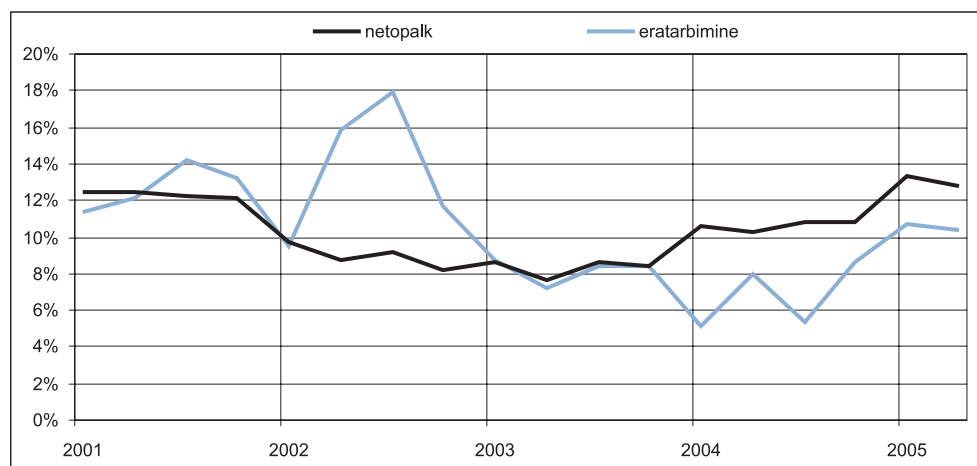
Ajas kaugemale ette vaadates tekitab aga suuremaid küsimusi majanduse pakkumispool, mis peab tulema toime lisandväärtusahelas ülespoole liikumisega. Ees seisab üleminek teadmistemahukamatele toodetele ja teenustele ning seda piiratud tööjõuressursi ja piiratud inimkapitali pakkumise tingimustes. Eesti demograafiline situatsioon on kõike muud kui soodne. Piiratud tööjõuressurss hakkab enam mõjutama neid tegevusharusid, mis on tööjõumahukamad ning kus tööjõu asendatavus kapitaliga on piiratud.

Sisenõudlus

Üks varasemates prognoosides käsitletud võtmeprotsesse – eratarbimise kohandamine madalama kasvu faasiga – leidis suures osas aset juba 2004. aastal. Eratarbimise osakaal SKPs vähenes enam kui 2 protsendipunkti; ühelt poolt pidurdus sissetulekute kasv, teisalt eelistasid majapidamised enam investeerida kinnisvarasse. 2005. aastal jätkub kinnisvarabuuri ning seetõttu püsib eratarbimise osakaal SKPs peaaegu muutumatu, võrreldes eelmise aastaga. Käesoleval aastal kasvab eratarbimise maht 7,3% ning järgneval kahel aastal vastavalt 6,7% ja 5,2%.

Põhiline tegur, mis Eesti tingimustes tarbimiskulutusi mõjutab, on majapidamiste kasutada olev tulu. Põhiosas on see endiselt palgatulu, ehkki valitsuse ülekanded ja ettevõtlustulu on viimasel ajal kasvanud palgatulust kiiremini. **Prognoosi kohaselt kasvavad majapidamiste sissetulekud aastatel 2005–2007 kiiremini kui eratarbimiskulutused.** Sellisteks ootusteks annavad alust nii kavandatud maksumuudatused (maksuvaba miinimumi tõus ja tulumaksumäära alandamine), mis suurendavad lõhet neto- ja brutotulu vahel, kui ka mõningane intressimäärade tõus, mis peaks piirama tarbimist.

Olemasolevate andmete põhjal võib tõdeda, et majapidamiste tulude kasv oleks võimaldanud tarbida märksa enam, kui seda tegelikult on tehtud (vt joonis 5.3), ning võib tõdeda, et **majapidamised on hakanud rohkem säästma.** Sellise arengu olulisim põhjus peitub eluasemeinvesteeringutes, lisaks toetab säästmist pensionireformiga seotud kohustuslik säästmine ning finantssektori säästu- ja investeerimistoodete suurenenud pakkumine.

Joonis 5.3. Netopalga ja eratarbimise kasv

Eratarbimise struktuurimuutused viitavad sellele, et viimastel aastatel on kestvuskapade osakaal tarbimiskulutustes kasvanud. Siinkohal võib rääkida kulutustest autodele, elektroonikale, kodumasinatele ja sisustuskaupadele. Ilmselt on kulutused kestvuskapadele just see eratarbimise komponent, mille suundumustes võib märgata nii kinnisvarabuuri kui ka soodsate krediitingimuste mõju.

Eratarbimisega seotud riskid majandusele tervikuna peituvad majapidamiste säästukäitumise võimalikus muutuses. Tööturust lähtuvate riskide realiseerumise korral võib palgakasv sedavõrd kiireneeda, et majapidamised saavad oluliselt rohkem kulutada. Teisalt võib eratarbimist suurendada finantssektori surve erinevate lühiajaliste finantseerimistoodete intensiivse pakkumise näol.

Aastatel 2002–2004 püsis investeringute osakaal SKPs võrdlemisi kõrge – üle 30%. Aastatel 2005–2007 on investeringute osakaal prognoosi kohaselt 29% SKPst, mis on küll viimase kolme aasta keskmisest madalam, kuid paistab endiselt Kesk- ja Ida-Euroopa riikide hulgas silma. 2005. aasta investeringute mahu kasvuprognoos on 9,6%, toetatuna peamiselt majapidamiste, aga ka valitsussektori investeringute kiirest kasvust, mida soodustab ELi struktuurifondidest kaasatav kapital. 2006.-2007. aastal püsib koguinvesteringute reaalkasv 5–6% vahemikus.

Eelmisel aastal olid investeringute kasvumootoriks majapidamiste investeringud, mis on kasvanud palju kiiremini kui ettevõtete põhivarainvesteringud. Majapidamiste suuremat investeerimisaktiivsust on soosinud eluasemelaenude reaalse intressimäära püsivalt madal tase ja kiirelt arenev kinnisvaraturg. Majapidamiste investeerimist hoogustab ka sissetulekute tõus: aasta algusest kiirenenud ja prognoosiperioodil 10% lähedal püsiv palgakasv suurendab kasutatavat tulu.

Ettevõtlussektoris on põhivarainvesteringute kasv pidurdunud juba mõnda aega, samas on maht püsinud siiski suur. Arvestades jätkuvalt soodsat intressikeskkonda ning häid nõudustingimusi, peaks makromajanduskeskkond kogu prognoosiperioodi vältel ehk aastatel 2005–2007 investeerimistegevust soosima.

Riskide seisukohast on Eesti jaoks oluline, kui suur on ekspordile suunatud investeringute edasine kasv. Kui jätkuvad viimase aja arengutendentsid ning investeringud kasvavad peamiselt kinnisvarainvesteringute arvelt, toob see teatud aja möödudes kaasa majanduskasvu aeglustumise ning Eesti ettevõtete konkurentsivõime languse.

Sisenõudluse komponentidest säilib järgnevatel aastatel valitsussektori kulutuste kiire kasvu-tempo. Maksutulude laekumine püsib hea nii tänu kiirele majanduskasvule kui suuremale maksukuulekusele. Poliitilist tahet kulutada tõstavad 2005. aasta kohalike omavalitsuste ning 2007. aasta Riigikogu valimised.

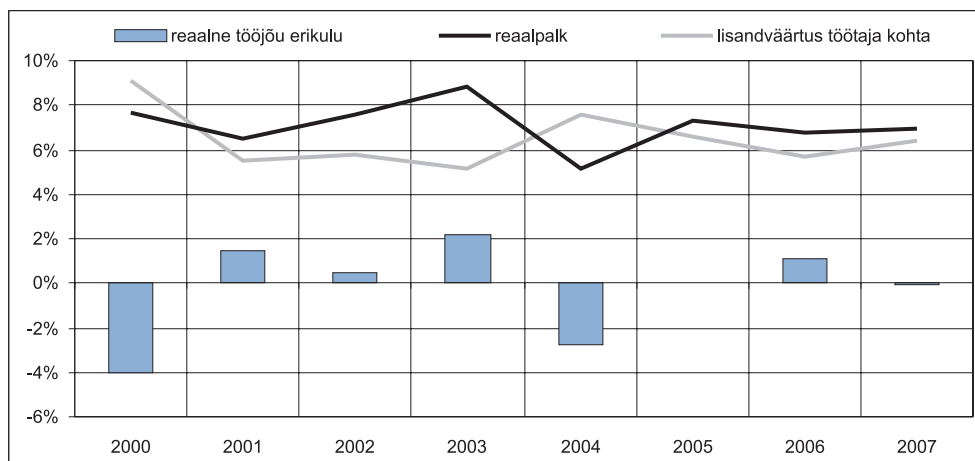
Tööturg

2005. aasta algusest on tööhõive kasv kiirenenud – suurema majandusaktiivsuse taustal on oluliselt kasvanud nõudlus tööjõu kui tootmisteguri järele. Selle tulemusena on palgakasv 2005. aasta algusest saadik kiirenenud ning tööhõive kasv on aasta kokkuvõttes eeldatavasti 1,4%. Järk-järgult peaks hõive kasv siiski pidurduma, ulatudes 1,1% ja 0,4%ni aastatel 2006–2007.

Töøjõuturg liigub järjest enam n-ö töövõtjaturu suunas, kuna tööjõunõudlus ületab pakkumist ning surve tootlikkuse kasvu ületavaks palgakasvuks suureneb. Oluline on, et ka edaspidi seostataks palgaläbirääkimistel omavahel tootlikkus ja palgakasv, et tagada tootmisressursside efektiivsem jaotus.

Prognoosi kohaselt kiireneb nominaalpalga kasv üksnes käesoleval aastal 11,7%ni ning aeglustub järgnevatel aastatel SKP nominaalkasvuni. Reaalpalga ja tootluse kasv on kooskõlalised ja reaalpalk tõuseb sealjuures aastatel 2005–2007 vastavalt 7,3%, 6,8% ja 6,9% (vt joonis 5.4).

Tööturulalt lähtuv risk, mis ohustab majandust tervikuna nii lühemas kui ka keskmises perspektiivis, on tööjõu pakkumise ja nõudluse omavahelisest mittevastavusest tulenev palgakasvu kiirenemine. Arvestades pikaajalist rahvastikuprognoosi, on alust karta, et tööjõu pakkumine kujuneb majanduskasvu pidurdavaks teguriks pikema aja jooksul. Seda leevendaks tööjõus osalemise määra tõus, kuna seni on see Eestis võrreldes Euroopa riikidega madal.

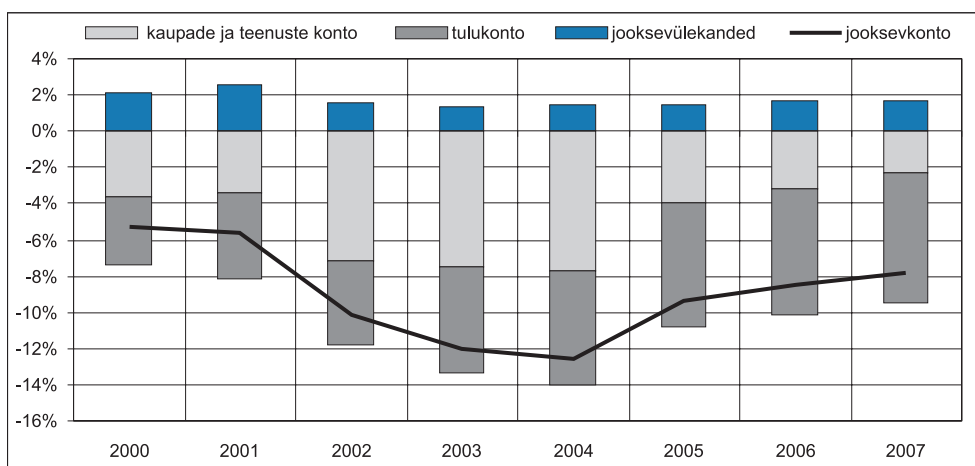

Joonis 5.4. Tootlus, reaalpalk ja reaalne tööjõu erikulu

Välistasakaal

Arvestades oodatust pisut soodsamaid arengusuundumusi 2005. aasta esimesel poolel, **võib välistasakaalu edasise paranemise osas olla mõnevõrra optimistlikum kui kevadel**. Käesoleval aastal on Eesti eksport suutnud säilitada hea kasvutempo ja see lubab prognoosida jooksevkonto defitsiidi mõnevõrra kiiremat koondumist. 2005. aasta jooksevkonto puudujääk on eeldatavasti 9,4% SKPst, järgmistel aastatel alaneb see vastavalt 8,5% ja 7,8%ni. Selline areng eeldab aga ühelt poolt jätkuvalt kõrget välisnõudlust ja teisalt sisenõudluse kasvu aeglustumist.

Välistasakaal paraneb peamiselt kaupade ja teenuste konto toel (vt joonis 5.5). Viimase kahe aasta hoogne ekspordikasv alaneb veidi aastatel 2006–2007, eeskätt mitmete Euroopa Liiduga ühinemist tingitud lühemaajaliste mõjude kadumise tõttu. Impordikasv aeglustub eelkõige ekspordikasvu pidurdumise tõttu. Maksebilansi tulukonto negatiivse saldo osakaal jooksevkonto struktuuris muutub järjest suuremaks (st tulukonto negatiivne saldo moodustab järjest suurema osa jooksevkonto puudujäägist) – 2007. aastaks ulatub see 7,1%ni SKPst. Tulukonto puudujäägi kasvu toetavad ettevõtete head majandustulemused. Ülekannete konto prognoos pole eelmise prognoosiga võrreldes muutunud: saldo jääb kogu prognoosiperioodi

Joonis 5.5. Jooksevkonto struktuur (% SKPst)

jooksul alla 2% SKPst. Ülekannete konto ülejäägi tagavad jätkuvalt Euroopa Liidu struktuuri-fondidest laekuvad rahavood.

Kui vaadata jooksevkontot makroagregaatide lõikes, on näha, et alates 2005. aastast väheneb puudujääk nii erasäästu osakaalu kasvu kui ka investeringute osakaalu languse tõttu SKPs. Erasäästmise suurenemist toetavad ettevõtete head majandustulemused, reaal-palga suhteliselt kiire kasv, investeringud pensionifondidesse ja kommertsbankade uued säästutooted. Valitsussektori panus kogusäästu jääb vähetähtsaks, alanedes veidi eelarve ülejäägi kahanemise tõttu.

Eelnevatel aastatel on erasektori finantseerimisvajak püsinud kõrgel ja aasta aastalt kasvanud. Vajaku katmiseks on krediidasutused kaasanud jõudsalt välisvahendeid. Prognoosi kohaselt jõuab käesoleval aastal reaalsektori pangalaenu osakaal 75%ni SKPst, mis on ligi 15% kõrgem kui eelneval aastal. Paraku jääb hoiuste kasv vaatamata mõningasele kiirenemisele laenuvajadusele selgelt alla. Võttes arvesse ka finantseerimist muude kanalite kaudu ning välismaiste otseinvesteringute osatähtsust, moodustab koguvälisvõlg 2005. aastal ligikaudu 90% SKPst ning suureneb aastaks 2007 ligi 100%ni.

Inflatsioon

Inflatsioon on viimastel kuudel osutunud oodatust oluliselt kiiremaks. Peamine põhjus on kallinenud nafta, mis on sundinud sügisprognoosis inflatsiooninumbreid kõrgemaks korrigeerima. Kui käesolevaks aastaks võib oodata 4,2%st ühtlustatud tarbijahinnaindeksi kasvu, siis järgmisel aastal aeglustub see 3,4%ni ning kütusehindade baasefekti väljajaandumisega 2,9%ni 2007. aastal.

Kui kevadel oodati, et naftabarreli hind stabiliseerub prognoosiperioodi lõpus 45 USD tasemel, siis nüüd oodatakse stabiliseerumist 60 USD tasemel. **Eesti tarbijakorvis on mootorikütuste osakaal ligi kaks korda suurem kui mujal Euroopas, mistõttu selle mõjuulatus on Eesti jaoks oluliselt suurem.** Arvestades nafta hinda börsi tulevikutehingutes (futuurides), ei lange naftahinnad tõenäoliselt kuigi kiiresti, mis tähendab lisaks naftale ka muud liiki energia hindade stabiliseerumist šokieelsest kõrgemal tasemel. Eestis on pärast naftahinna tõusu suhteliselt kiiresti kasvanud transporditeenuste hinnad ning kallinenud on ka muud liiki energia (nt küttepuut, põlevkiviõli).

Toidukaupade hinnakasv on kaubagrupiti olnud väga erinev. Seetõttu pole hetkel selge, missuguseks kujuneb üldisem hinnatrend. Kui piimatoodete hinnatõusutrend on pidurdumas, siis lihatoodete hinnad on langusüklist väljumas. Lisaks tuleks arvestada veel tubaka- ja alkoholiaktsiisi korrigeerimist, mis peaks toimuma järgmise aasta keskel. Sellegipoolest võib öelda, et toidukaupade hinnakasv aeglustub mõnevõrra. Toidukaupade hindadega seotud riskidest tuleb arvestada eelkõige surveid, mis võivad kaasneda ekspordinõudluse kasvuga. Täiendava hinnašoki võivad põhjustada väliskaubanduspiirangud, kui linnugripi levik peaks veelgi laienema.

Prognoosiperioodil tehakse jätkuvalt mitmeid reguleeritud hindade muudatusi ning 2005. aasta kokkuvõttes võib oodata, et reguleeritud hindade tõusud põhjustavad inflatsioonitempo kiirenemise ligi 1,3 protsendipunkti võrra. 2006. aastal võib see mõju ulatuda hinnanguliselt 1 protsendipunktini, kusjuures risk on pigem hinnakasvusuurve suurenemise suunas, arvestades et osa hinnareguleerimisplaanide võib olla veel teadmata. 2006. aasta peamine administratiivne aktsioon on soojusenergia hinnatõus, mida mõjutab suuremate tootmis-sisendite, eelkõige põlevkiviõli, kallinemine.

Alusinflatsiooni muutused peaksid kõige täpsemalt järgima kodumaiste tootmiskulude kasvu. Samas peaks väikeses avatud majanduses seos kodumaiste tootmiskulude ja alusinflatsiooni vahel olema siiski nõrgem kui suures majanduses. Prognoosi kohaselt kiireneb alusinflatsioon mõnevõrra. Selle peapõhjus on tulutasemete hoogne ühildumine ning sellega kaasnev tootmissisendite kallinemine. Majanduse tsükliline positsioon on muutunud madalat alusinflatsiooni vähem soosivaks ning see võib peagi suurendada kulu- ja nõudlusinflatsiooni surveid. Kuluinflatsiooni surved on jäänud seni võrdlemisi vaoshoituks, sest kasumite kasv on aidanud kompenseerida tootmiskulude kasvu kiirenemist. Nõudlusinflatsiooni tekkele aitab kaasa see, kui tarbijad muutuvad sissetulekute kiire kasvu tingimustes hinnatõusu suhtes tolerantsemaks ja see võimaldab kaubandusettevõtetal hindu kergemini tõsta.

Rääkides riskidest, mis võivad tuua madalamat hinnakasvu, tuleb osutada võimalusele, et alusinflatsioon jääb oodatust madalamaks – seda juhul, kui transporditeenuste kallinemine peatub, hinnasõda telekommunikatsioonisektoris intensiivistub taas, rõiva- ja jalatsikaubanduse konkurents tiheneb ning majapidamiskaubad odavnevad seoses impordi jätkuva ümberorienteerumisega Aasia turule. Võimalik, et need tegurid suudavad kompenseerida kiire palgakasvuga kaasnevaid hinnakasvu kiirendavaid surveid.